

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАКА**

**ФАКУЛЬТЕТ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
КАФЕДРА РЕЖИСУРИ ТА ХОРЕОГРАФІЇ**

**МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
ЩОДО ЗМІСТУ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ,
ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЇХ ЗНАНЬ
З ДИСЦИПЛІНИ**

«Методика роботи з хореографічним колективом»

(для бакалаврів. спеціальність 024 Хореографія)

Розробник:
кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри режисури та хореографії
Плахотнюк Олександра Анатолійовича

Львів 2021

Методичні матеріали щодо змісту та організації самостійної роботи студентів поточного та підсумкового контролю їх знань з дисципліни «Методика роботи з хореографічним колективом», підготовки першого (бакалаврського) рівня освітньо-професійної програми «Хореографія» спеціальності 024 Хореографія галузі знань 02 Культура і мистецтво / розроб. Олександр Плахотнюк. – Львів, 2018. – 74 с.

Розробник:
кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри режисури та хореографії **Плахотнюк Олександра Анатолійовича**

Розроблено та внесено Львівським національним університетом імені Івана Франка, факультет культури і мистецтв кафедрою режисури та хореографії.

Протокол № 8 від «20» січня 2021 р.

Завідувач кафедрою проф. Ф. Стригун

(прізвище та ініціали)

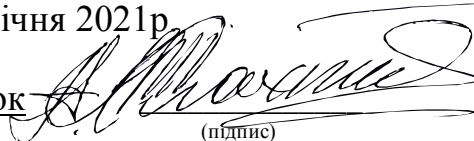
(підпис)

Схвалено методичною комісією за спеціальність 024 «Хореографія»
(шифр, назва)

Протокол № 9 від «20» січня 2021р.

Голова доц. О. Плахотнюк

(прізвище та ініціали)

(підпис)

©Плахотнюк О., 2021

МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
ЩОДО ЗМІСТУ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ,
ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЇХ ЗНАНЬ З ДИСЦИПЛІНИ
«Методика роботи з хореографічним колективом»

(для бакалаврів. спеціальність 024 Хореографія)

1. Мета, основні завдання та предмет навчальної дисципліни, її місце в навчальному процесі.

Мета: більш поглиблене засвоєння студентами теоретичних знань хореографічних дисциплін, вивчення методики роботи з хореографічним колективом, багатогранною діяльністю керівника колективу, особливостями організації роботи з різними категоріями учасників хореографічних колективів, специфікою та методикою роботи з ними.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є хореографічне мистецтво. Теоретичні та методичні питання вивчення, навчання та організації, процесів роботи керівника хореографічного колективу.

Між предметний зв'язок: Методика викладання хореографії, Теорія та методика викладання класичного танцю, Теорія та методика викладання класичного танцю народно-сценічного танцю, Теорія та методика викладання класичного танцю українського танцю, Теорія та методика викладання класичного танцю сучасного танцю, Теорія та методика викладання класичного танцю сучасного бального танцю, Теорія та методика викладання класичного танцю історико-побутового танцю, Імпровізація та контактна імпровізація.

Програма передбачає вивчення найбільш важливих тем, які допоможуть студентам оволодіти сучасною методикою організації діяльності керівника хореографічного колективу у сфері хореографічного мистецтва.

Досконале вивчення дисципліни сприяє розвитку у студентів знань, вмінь і навичок які допоможуть виконувати фахову діяльність в галузі культури і мистецтва, розв'язати завдання стосовно проблеми адаптації у середовищі пов'язаних з роботою у колективі як керівник-менеджер.

Застосування набутих знань під час погодження навчальних практик, педагогічної та виробничої практики.

У результаті вивчення курсу студенти повинні.

Завдання: підвищення рівня теоретичних знань з методики організації роботи з хореографічним колективом, закріплення практичних навичок щодо цього, підготовка студента до майбутньої діяльності в якості керівника аматорського хореографічного колективу. Найважливіші моменти у цій діяльності:

- організація, становлення та розвиток колективу;
- здійснення в ньому навчально-виховної роботи;
- організація і проведення концертних виступів.

Програма передбачає вивчення найбільш важливих тем, які допоможуть студентам оволодіти сучасною методикою навчально-виховної та репетиційної роботи в колективі.

Досконале вивчення дисципліни сприяє розвитку у студентів знань, які допоможуть розв'язати завдання стосовно проблеми адаптації у середовищі пов'язаних з роботою у колективі та його керівництвом.

Більш поглиблене засвоєння студентами теоретично-практичних знань хореографічних дисциплін (теорія та методика викладання класичного танцю, теорія та методика викладання народно-сценічного танцю, теорія та методика українського танцю, теорія та методика викладання сучасного танцю та інших фахових дисциплін).

У результаті вивчення курсу студенти повинні знати:

- напрямки розвитку сучасної науки про методи керівництва колективом;
- загальні вимоги до організації роботи в аматорських колективах;
- закономірності розвитку аматорського колективу;
- роль керівника в хореографічному колективі;
- особливості самоврядування у колективі та його функції;
- методами стимуляції діяльності хореографічного колективу;
- типи та функції хореографічного колективу. Колектив як особливий тип міжособистісних відносин;
- особистість керівника хореографічного колективу. Основні характеристики стилю викладання;
- методи та принципи хореографічного навчання;
- документація керівника хореографічного колективу;
- організація навчально-тренувального процесу хореографічного колективу;
- типи спеціалізованих приміщень, їх цільове призначення та обладнання;
- гігієна учасників хореографічного колективу;
- організація набору та система професійних вимог до учасників хореографічного колективу;
- організація роботи з учнівським та батьківським активом колективу;
- методика виховної роботи керівника хореографічного колективу;
- планування виховної роботи в хореографічному колективі;
- позаурочна робота керівника хореографічного колективу;
- бесіди керівника з колективом;
- колектив – шляхи виховання згуртованості колективу;
- методи та принципи хореографічного навчання;
- планування навчально-тренувальної роботи в хореографічному колективі;
- розвиток музичності на уроках;
- музичний супровід та вимоги до нього в навчальному процесі;
- виконавська майстерність та культура уваги виконавців хореографічного колективу;
- організація навчального процесу з дітьми певними фізичними вадами;
- методика проведення хореографічних занять з дітьми дошкільного віку (3-6 років);

- методика проведення хореографічних занять з дітьми молодшого шкільного віку (7-10 років);
- методика проведення хореографічних занять з підлітками (11-15 років);
- методика проведення занять з дітьми ранньої юності (15-18 років);
- методика робот з дорослим (старше 19 років) хореографічним колективом;
- специфіка роботи в аматорських та професійних колективах;
- репертуар та принципи його формування;
- методика проведення відкритого уроку в хореографічному колективі;
- концертна діяльність хореографічного колективу та її види;
- гастрольна діяльність хореографічного колективу та її організація;
- конкурси, фестивалі, огляди з хореографічного мистецтва.

уміти:

- застосовувати теоретичні знання в практичній діяльності при керівництві хореографічним колективом;
- планувати роботу в колективах;
- проводити навчально-виховну роботу;
- організовувати концертну діяльність хореографічного колективу, участь у конкурсах, фестивалях. самостійно аналізувати методику викладання хореографії;
- на практиці застосовувати отримані теоретичні знання з методики роботиз хореографічним колективом;
- володіти навчально-програмною та методичною документацією та уміти використовувати їх для формування змісту навчання;
- уміти робити відбір навчального матеріалу з рекомендованих програмою підручників та методичних посібників;
- уміти зробити правильний вибір змісту навчального матеріалу;
- застосовуючи теоретичні знання з методики побудови уроку та використовуючи методичну літературу, визначати співрозмірність тривалості частин уроку.

Вивчення нормативної навчальної дисципліни «Методика роботи з хореографічним колективом» забезпечує досягнення програмних програмних результатів:

ПР05. Аналізувати проблеми безпеки життєдіяльності людини у професійній сфері, мати навички їх попередження, вирішення та надання першої допомоги.

ПР12. Відшуковувати необхідну інформацію, критично аналізувати і творчо переосмислювати її та застосовувати в процесі виробничої діяльності.

ПР16. Аналізувати і оцінювати результати педагогічної, асистентсько-балетмейстерської, виконавської, організаційної діяльності.

ПР21. Розвивати комунікативні навички, креативну і позитивну атмосферу в колективі.

ПР22. Мати навички управління мистецькими проектами, зокрема, здійснювати оцінки собівартості мистецького проекту, визначати потрібні ресурси, планувати основні види робіт.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 години / 3 кредитів ECTS.

З формою контролю: - залік: 8 – початковий семестр.

Концепція оцінювання знань студентів з урахуванням поточної модульної успішності полягає в тому, щоб стимулювати роботу студентів протягом семестру і водночас залишити за заліком основні контрольні функції. Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та запам'ятовування певного матеріалу, практично відтворювати навчальний танцювальний матеріал, умінь самостійно опрацьовувати хореографічні матеріали, здатності осмислити зміст теми чи розділу, умінь творчо, публічно продемонструвати представити певний хореографічний матеріал.

Завданням заліку є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, умінь сформулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни.

Оцінювання здійснюється за 100 – бальною шкалою.

Зміст запропонованого матеріалу складається з наступних елементів:

- Перелік питань, що охоплюють зміст робочої програми з «Методика роботи з хореографічним колективом».
- Приклади лекційних і практичних тем, що виносяться на залік з «Методика роботи з хореографічним колективом».
- Порядок поточного і підсумкового оцінювання знань з «Методика роботи з хореографічним колективом».
- Перелік питань що виносяться на залік.
- Список рекомендованої літератури.

1. Перелік питань, що охоплюють зміст робочої програми з «Методика роботи з хореографічним колективом».

VI курс, VIII семестр

Модуль I.

Теоретичні та методологічні основи роботи з хореографічним колективом

Тема 1. Вступ. Предмет, мета і завдання курсу методика роботи з хореографічним колективом

- 1) *Вступ.*
- 2) *Предмет, мета і завдання курсу методика роботи з хореографічним колективом Типи та функції хореографічного колективу.*
- 3) *Колектив як особливий тип міжособистісних відносин*

Мета предмету, значення і завдання. Зміст курсу і структура навчальної дисципліни. Взаємозв'язок з дисциплінами циклу: «Класичний танець», «Композиція і постановка танцю», «Методика викладання хореографії», «Практика керівництва хореографічного колективу» та значення для підготовки майбутніх керівників аматорських хореографічних колективів.

Організація навчального процесу, методи вивчення навчальної дисципліни, форми контролю знань. Ознайомлення з навчальною літературою на допомогу вивченню курсу.

Роль і значення хореографічних колективів в естетичному та художньому вихованні. Особливості організації хореографічного колективу.

Типи хореографічних колективів. Диференціація їх за віком учнів, спрямованістю роботи, напрямом хореографічного мистецтва. Функції хореографічного колективу: соціально-педагогічна; навчально-виховна; художньо-творча; концертна та популяризаторська.

Діяльність хореографічного колективу. Творча характеристика колективу. Етапи розвитку та структура міжособистісних стосунків в колективі. Специфічність дитячого хореографічного колективу. Роль особистості керівника в навчально-виховній роботі дитячого хореографічного колективу

Література: 1, 2, 3, 4, 6, 21, 40, 41, 46, 50, 53, 54, 55, 56,

Тема 2. Особистість керівника хореографічного колективу.

- 1) *Особистість керівника хореографічного колективу.*
- 2) *Основні характеристики стилю викладання.*
- 3) *Методи та принципи хореографічного навчання.*

Багатофункціональний аспект діяльності художнього керівника хореографічного колективу. Моральні та особистісні риси керівника хореографічного колективу. Основні характеристики стилю та манери викладання. Стилі роботи керівника колективу: авторитарний, директивний, колегіальний, демократичний, ліберальний, анархічний. Характеристика понять «педагогічна техніка» та «педагогічний такт».

Методична робота – це робота заснована на досягненнях науки та передового педагогічного досвіду система аналітичної, організаційної, діагностичної, науково-практичної, інформаційної діяльності з підвищення наукового та загальнокультурного рівня педагогічних працівників, удосконалення їхньої професійної компетентності та підвищення ефективності навчально-виховного процесу.

Основним компонентом безперервної освіти в ліцеї є методична робота. Вона здійснюється практично постійно і найповніше враховує запити та потреби педагогічних працівників, динамічно реагуючи на потреби педагогічної практики.

Зміст методичної роботи в ліцеї визначається її метою, яка впливає з конкретних завдань, що стоять перед професійно-технічним навчальним закладом.

Диференційний підхід до вибору форм та методів навчання. Різновиди форм організації навчальної роботи та типи уроків хореографії. Педагогічні засоби в навчальному процесі і вербальні, наочні, репродуктивні, пошукові, стимуляції і мотивації. Педагогічні методи, які використовуються в хореографічному навчанні (словесні: бесіди, розмова, лекція, запитання та відповіді, обговорення чи дискусії, історії (прикладні) та інформації, особистий показ та пояснення, наочність, методи індивідуального підходу, поєднання навчання та гри, навчально-творчі завдання).

Література: 40, 41, 46, 50, 53, 54, 55, 56, 57, 62, 64,

Тема 3. Документація керівника хореографічного колективу

- 1) *Документація керівника хореографічного колективу.*
- 2) *Навчально-методичні роботи керівника колективу.*
- 3) *Журнал обліку відвідування занять.*

Правила ведення журналу. Начальні плани організації навчального процесу. Методичні розробки. Облік проведеної роботи; форми обліку: журнал обліку занять, плани навчання та виховання, план-конспект уроку.

Література: 62, 64, 67, 86.

Модуль II

Організаційна робота та виховна робота в хореографічному колективі

Тема 4. Організація навчально-тренувального процесу хореографічного колективу

- 1) *Організація навчально-тренувального процесу хореографічного колективу*
- 2) *Типи спеціалізованих приміщень, їх цільове призначення та обладнання.*
- 3) *Гігієна учасників хореографічного колективу*
- 4) *Організація набору та система професійних вимог до учасників хореографічного колективу*
- 5) *Організація роботи з учнівським та батьківським активом колективу.*
- 6) *Положення про народний (зразковий) аматорський колектив у культурно-освітніх закладах*

Загальні принципи створення та функціонування хореографічного колективу. Заходи з організації та створення хореографічного колективу. Умови: матеріально-технічне забезпечення, розклад занять, програми предметів. Структура колективу за віковою класифікацією. Планування концертної діяльності та підсумкових форм контролю; джерела фінансування діяльності колективу.

Планування роботи. Види планів: перспективний, поточні (річний, квартальний, місячний). Структура планів: організаційно-управлінська робота, учбово-методична та концертно-творча діяльність хореографічного колективу. Облік проведеної роботи; форми обліку: журнал обліку занять, плани навчання та виховання, план-конспект уроку.

Особливості організації та планування роботи хореографічного колективу, створеного на комерційній основі.

Типи спеціалізованих приміщень, їх цільове призначення та обладнання. Гігієна учасників хореографічного колективу.

Обладнання залу, станки їх параметри – дві гладко відполіровані круглі палиці перерізу діаметром 5–7 см, закріпленими на стіні металевими кронштейнами. Від стань від підлоги до нижньої палиці 67 см, до верхньої – 85 см; проміжок між кронштейнами – 2,5–3 м. Висоту прикріплення палиць роблять з

розрахунку на різний зріст виконавців. Станок служить учням опорою під час вправ і при розучуванні танцювальних елементів.

Вимоги до залу для занять – бути чистим, світлим, підлога – дерев'яною. Температура повітря в залі повинна бути 15–16°. Великі дзеркала для того, щоб учні, опрацьовуючи рухи і стежачи за своїм відображенням, провітрювання приміщення.

Рояль (піаніно) повинен бути поставлений так, щоб акомпаніатор міг бачити учнів. Кімната для переодягання дітей.

Спеціальний одяг. Дівчатка одягаються в гімнастичні купальники чорного кольору (широка довга або коротка спідничка), хлопчики – в штани і майки. Взуття для хлопчиків і дівчаток – балетні туфлі на м'якій підошві. Вимоги до одягу в залежності від виду хореографічного мистецтва.

Вікова класифікація членів хореографічного колективу: дошкільний вік, молодший шкільний вік, підлітковий вік, рання юність. Фізичні та соціально-психологічні ознаки різних вікових груп. Особливості кістково-м'язової системи та опорно-рухового апарату; розвиток уваги, мислення, пам'яті у дітей.

Організація набору учасників до аматорського хореографічного колективу. Вимоги до вступників: зріст і пропорції тіла; виворітність і гнучкість, стрибок і елевація, координація і відчуття музики та ритму. Професійні сценічні здібності (виворітність гнучкість, стопа, стрибок, «танцювальний крок»), музикальність та ритмічність виконання вправ.

Вимоги до учнів під час набору до спеціалізованих хореографічних закладів: зріст і пропорції тіла (доліхоморфна, брахіморфна, мезоморфна форми).

Організація роботи з учнівським та батьківським активом колективу. Дуже важливо залучати батьків до активної допомоги керівникові. Вони повинні стежити за відвідуванням своїх дітей, за їх успіхами.

Бажано, щоб керівник обов'язково знав які обставини в вдома у своїх гуртківців і мав уяву про їх побут. Це дасть змогу правильніше оцінювати поведінку дитини і допомагати їй у разі потреби. І, звичайно, треба тримати зв'язок класними керівниками, тому що робота в гуртку тісно пов'язана з роботою в школі.

Положення про народний (зразковий) аматорський колектив у культурно-освітніх закладах.

Загальні положення і порядок присвоєння.

Перелік документів, що подаються для присвоєння аматорському колективу звання "народний" ("зразковий").

Лист-подання місцевого органу виконавчої влади.

Довідка місцевих державних фінансових органів про наявність коштів на утримання колективу.

Протокол-висновок атестаційної комісії.

Творча характеристика-довідка аматорського колективу.

Творча характеристика-довідка керівника аматорського колективу.

Репертуар колективу (каталоги виставок).

Література: 26, 30, 36, 48, 52, 54-56, 77.

Тема 5. Виховна робота з хореографічним колективом

- 1) *Методика виховної роботи керівника хореографічного колективу*
- 2) *Планування виховної роботи в хореографічному колективі*
- 3) *Позаурочна робота керівника хореографічного колективу.*
- 4) *Бесіди керівника з колективом*
- 5) *Колектив – шляхи виховання згуртованості колективу.*

Поєднання виховного та навчального процесів в хореографічному навчанні. Сутність виховної роботи. Зміст, структура, характеристика складових частин виховного процесу. Напрями виховної роботи керівника колективу. Методи та засоби виховання учасників хореографічного колективу. Формування суспільних поглядів та колективної відповідальності.

Планування виховної роботи в хореографічному колективі. Види планів: перспективний, поточні (річний, квартальний, місячний). Структура планів: організаційно-управлінська робота.

Особливості організації та планування роботи хореографічного колективу, створеного на комерційній основі.

Позаурочна робота керівника хореографічного колективу. Бесіди керівника з колективом. Екскурсії. Індивідуальні бесіди. Виховні бесіди. Пізнавальні бесіди з хореографічного мистецтва.

Колектив – шляхи виховання згуртованості колективу.

Функції дитячого колективу.

Принципи життя і діяльності хореографічного колективу. Шляхи згуртування діяльності хореографічного колективу.

Література: 26, 30, 36, 101-103

Модуль III.

Навчально-тренувальна робота з хореографічним колективом

Тема 6. Навчально-тренувальна робота з хореографічним колективом

1) *Навчально-тренувальна робота з хореографічним колективом Методи та принципи хореографічного навчання*

2) *Планування навчально-тренувальної роботи в хореографічному колективі*

3) *Розвиток музичності на уроках*

4) *Музичний супровід та вимоги до нього в навчальному процесі*

Диференційний підхід до вибору форм та методів навчання. Різновиди форм організації навчальної роботи та типи уроків хореографії. Педагогічні засоби в навчальному процесі і вербальні, наочні, репродуктивні, пошукові, стимуляції і мотивації. Педагогічні методи, які використовуються в хореографічному навчанні (словесні: бесіди, розмова, лекція, запитання та відповіді, обговорення чи дискусії, історії (прикладні) та інформації, особистий показ та пояснення, наочність, методи індивідуального підходу, поєднання навчання та гри, навчально-творчі завдання).

Планування навчально-тренувальної роботи в хореографічному колективі.

Естетичні, пізнавальні та виховні можливості музичного мистецтва. Значення розвитку музикальності у вихованців хореографічного колективу. Методика проведення музично-ритмічних вправ та рухів у різних за віком групах дітей. Музичний супровід уроків. Добір музичного матеріалу для репертуару відповідно напряму хореографічного мистецтва.

Музичний супровід та вимоги до нього. Принципи контрастності в музиці та його значення в роботі з хореографічним колективом.

Сприйняття учнями музичного твору відповідно до віку і терміну навчання. Різноманіття музичного матеріалу.

Робота викладача з концертмейстером по підготовці та проведенню занять.

Концертмейстер – термін на означення професії музиканта, що вживається у трьох значеннях: керівник групи інструментів в симфонічному оркестрі чи іншому оркестрі аналогічного складу; перший скрипаль оркестру; піаніст, що акомпанує вокалістам або інструменталістам на концертах та при підготовці до виступів.

Література:

Тема 7. Організація навчального процесу з дітьми певними фізичними вадами

Організація навчального процесу з дітьми певними фізичними вадами.

Заняття з дітьми з порушенням слуху. З порушення опорно-рухового апарату. З психічними відхиленням розвитку.

Література: 45-51, 101-103.

Модуль IV.

Художньо-мистецька робота у хореографічному колективі

Тема 8. Виконавська майстерність та культура уваги виконавців хореографічного колективу

1) *Виконавська майстерність та культура уваги виконавців хореографічного колективу*

2) *Методика проведення хореографічних занять з дітьми дошкільного віку (3-6 років)*

3) *Методика проведення хореографічних занять з дітьми молодшого шкільного віку (7-10 років)*

4) *Методика проведення хореографічних занять з підлітками (11-15 років)*

5) *Методика проведення занять з дітьми ранньої юності (15-18 років)*

6) *Методика робот з дорослим (старше 19 років) хореографічним колективом*

7) *Специфіка роботи в аматорських та професійних колективах*

Виконавська майстерність, як критерій професіоналізму вихованця хореографічного колективу. Набуття виконавської майстерності в навчальному та художньо-творчому процесах. Поняття стилю та манери виконання.

Критерії виконавської майстерності: точність техніки танцю, легкість виконання рухів, культура уваги та дисциплінованість.

Особистий показ, індивідуальний підхід – їх значення. Набуття навичок стилю та манери виконання.

Культура уваги та уявлення. Шляхи та прийоми розвитку уваги на уроках. Виховання волі та витримки учнів хореографічного колективу.

Методи та прийоми хореографічного навчання (фізичний, сенсорний та інтелектуальний розвиток дітей). Врахування психофізіологічних особливостей розвитку дітей 3-6 років. Гра та її значення в процесі навчання. Музичні ігри та ритмічні вправи.

Зміст, мета, основні завдання хореографічного навчання дітей дошкільного віку. Структура заняття. Співвідношення частин уроку. Вправи: колективні, ритмічні, біля станка і партерна гімнастика. Танцювальні елементи, етюди і вправи для розвитку артистичності.

Психофізіологічна характеристика розвитку молодшого школяра, соціальна ситуація, фізичний розвиток, сприйняття і увага, мислення, пам'ять і уява.

Специфіка хореографічного навчання дітей 7-10 років, формування особистості, усвідомлення почуттів, імпульсивність та ситуативна поведінка.

Виховна робота з дітьми молодшого шкільного віку.

Зміст та структура уроку. Тривалість уроку і періодичність занять. Складові частини уроку: етюдно-постановочна робота і репетиційна робота. Поєднання індивідуальних та групових форм навчання. Вивчення основ класичного, сучасного, бального та народно-сценічного танців. Виховання виразності та емоційності, танцювальності та координації рухів частин тіла у вихованців на заняттях.

Мета та завдання хореографічного навчання підлітків. Медичні та соціально-психологічні зміни в розвитку підлітків (фізичний розвиток, криза 13-ти років, стосунки з однолітками, розвиток пізнавальних процесів). Врахування індивідуальних і психофізичних вікових відмінностей між хлопчиками та дівчатками в навчальному процесі. Особистісно-орієнтований підхід і методика індивідуальної роботи з вихованцями колективу. Значення особистості викладача у виховній роботі з підлітками.

Структура та зміст хореографічного навчання. Програми навчання з хореографії та складові уроку, його частини. Етюдно-постановочна робота і репетиційний процес. Виступи та концертна діяльність підлітків

Мета та завдання хореографічного навчання дітей ранньої юності. Врахування індивідуальних і психологічних вікових відмінностей. Методика індивідуальної роботи з вихованцями колективу. Значення особистості викладача у виховній роботі з дітьми ранньої юності. Структура та зміст хореографічного навчання. Складові частини уроку. Постановочна робота і репетиційний процес. Виступи та концертна діяльність.

Методика робіт з дорослим (старше 19 років) хореографічним колективом

Ансамбль танцю. Особливості роботи балетмейстера в професійному ансамблі танцю. Особливості роботи балетмейстера в аматорському ансамблі танцю.

Ансамблі пісні та танцю. Структура та методика репетиційної та концертної роботи в ансамблі пісні та танцю.

Народний хор. Особливості роботи балетмейстера з народним хором.

Український музично-драматичний театр. Хореографія, як один з основних компонентів музичної вистави.

Особливості роботи балетмейстера в українському музично-драматичному театрі.

Роль та значення балетмейстера в інших сферах діяльності (фігурне катання, художня та спортивна гімнастика, синхронне плавання тощо).

Література: 45-51, 101-103.

Тема 8. Художньо-творчий процес в хореографічному колективі

- 1) *Репертуар та принципи його формування*
- 2) *Репертуар, як основа навчально-виховної та творчої роботи в хореографічному колективі.*
- 3) *Методика проведення відкритого уроку в хореографічному колективі*
- 4) *Концертна діяльність хореографічного колективу та її види*
- 5) *Гастрольна діяльність хореографічного колективу та її організація.*
- 6) *Конкурси, фестивалі, огляди з хореографічного мистецтва.*

Направленість репертуару за змістом, тематикою, формами та жанром танців.

Принципи добору репертуару: зацікавленість, доступність, художній рівень.
Джерела репертуару: література, живопис, скульптура, фольклор, сучасність.

Принципи побудови хореографічної програми колективу: пропорційність і контрастність, динаміка та емоційність.

Зміст репертуару дитячого хореографічного колективу.

Художній задум автора дитячих хореографічних композицій.

Своєрідність дитячого репертуару. Доступність змісту і форми творів, урахування віку і рівня підготовленості учасників дитячого танцю.

Методика проведення відкритого уроку в хореографічному колективі.

Примірна послідовність проведення відкритого уроку:

1. Вступне слово керівника про організацію і роботу групи.
2. Тренування біля станка (класичне та характерне).
3. Тренаж посеред залу (класичний та характерний)."
4. Показ елементів і комбінацій з народних танців посеред залу.
5. Рухи по одному по діагоналі.
6. Показ готових танців.
7. Вправи для рук і голови (пор де бра) та уклін.

Обговорення уроку (без учнів).

Самоаналіз уроку:

Тема уроку: Тип уроку та його структура:

1. Яке місце даного уроку в темі? Як цей урок пов'язаний з попереднім, як цей урок працює на подальші уроки?

2. Коротка психолого-педагогічна характеристика класу Які особливості учнів були враховані при плануванні уроку?

3. Яка триєдина дидактична мета уроку (його повчальний, розвиваючий, виховний об'єкт), дати оцінку успішності в досягненні мети уроку.

4. Відбір змісту, форм і методів навчання відповідно до мети уроку. Виділити головний етап і дати повний його аналіз, ґрунтуючись на результатах навчання на уроці. Яке поєднання методів навчання було вибрано для пояснення нового матеріалу?

5. Чи раціонально було розподілено час, відведений на всі етапи уроку? Чи логічні "зв'язки" між цими етапами? Показати, як інші етапи працювали на головний етап?

6. Відбір дидактичних матеріалів, ТЗН, наочних посібників відповідно до цілей уроку.

7. Як організований контроль засвоєння знань, умінь і навиків учнів? На яких етапах уроку? У яких формах і якими методами здійснювався? Як організовано регулювання і корекцію знань учнів?

8. Психологічна атмосфера на уроці і спілкування вчителя і учнів.

9. Як Ви оцінюєте результати уроку? Чи вдалося реалізувати всі поставлені завдання уроку? Якщо не вдалося, то чому?

10. Намітити перспективи своєї діяльності.

Значення концертно-творчої діяльності хореографічного колективу. Принципи проведення та підготовки концертних виступів, оглядів хореографічного колективу. Види концертних виступів (тематичні концерти, творчі звіти та огляди, фестивалі, конкурси).

Специфіка концертної діяльності дитячого хореографічного колективу. Заохочення до виступу і зацікавленість та нагорода за навчання. Систематичність виступів з метою удосконалення виконавської майстерності. Емоційний настрій як засіб формування психологічного клімату колективу.

Організаційна та репетиційна підготовка до концертного виступу. Якість музичного матеріалу, репетиція з оркестром. Сценографія та костюми виконавців. Оформлення програм, афіш, буклетів, запрошень на концерт. Прогін номерів на сцені. В кінці навчального року всі групи влаштовують традиційний звітний концерт, після якого дітей переводять до наступної групи (наступний рік навчання) чи залишають у слабшій.

Концерт-звіт проводиться в урочистій обстановці і повинен бути добре організований.

Репертуар звітнього концерту різноманітний. Але, в основному, це показ вивчених за навчальний рік танців, танцювальних етюдів, які мають закінчену форму тощо.

Дуже добре об'єднати звіт хореографічного гуртка із звітом духового чи струнного оркестру. Це прикрасить вечір музичними номерами, надасть йому більшої урочистості, а також полегшить переодягання танцюристів.

Під час концерту треба домагатися зразкової дисципліни, суворого дотримання програми, стежити, щоб не було метушні в переодяганні. Після концерту діти повинні акуратно скласти костюми і здати їх черговому.

Гастрольна діяльність хореографічного колективу та її організація. Конкурси, фестивалі, огляди з хореографічного мистецтва.

Загальні положення

Область дії. Види змагань. Форми і характер змагань. Організатори змагань. Заявка на проведення змагань. Положення про змагання. Запрошення. Програма змагань.

Учасники змагань. Професіонали та любителі вікові групи. Класи. Програма складності. Права та обов'язки учасників. Костюм учасника. Поведінка спортсменів на змаганнях. Представники учасників на турнірі.

Порядок організації та проведення змагань.

Місце проведення змагань. Реєстрація учасників змагань. Розминка. Інформація про турнір. Тривалість проведення змагань. Представлення учасників турніру, суддів, спонсорів. Порядок виходу учасників на площадку. Початок і кінець танцю. Музичний супровід. Тури змагань. Кількість пар у попередніх турах змагань. Заходи. Порядок визначення результатів у попередніх турах. Змагання по окремим видам і окремим танцям. Змагання в комбінації. Змагання формейшн. Змагання з данс-шоу. Командні змагання. Протести. Медичне обслуговування.

Суддівство змагань. Головний суддя. Судді, які оцінюють змагання. Лічильна комісія. Підведення підсумків змагань.

Нагородження учасників. Показові виступи. Протоколи турніру. Рейтингові бали. Оцінка змагань та звіт Головного судді.

Література: 3, 5, 12, 19,18, 52-57, 61-66, 104-114.

2. Приклади лекційних тем, що виносяться на залік з «Методика роботи з хореографічним колективом».

Модуль I.

Теоретичні та методологічні основи роботи з хореографічним колективом

Тема 1. Вступ. Предмет, мета і завдання курсу методика роботи з хореографічним колективом

- 4) *Вступ.*
- 5) *Предмет, мета і завдання курсу методика роботи з хореографічним колективом Типи та функції хореографічного колективу.*
- 6) *Колектив як особливий тип міжособистісних відносин*

Мета предмету, значення і завдання. Зміст курсу і структура навчальної дисципліни. Взаємозв'язок з дисциплінами циклу: «Класичний танець», «Композиція і постановка танцю», «Методика викладання хореографії», «Практика керівництва хореографічного колективу» та значення для підготовки майбутніх керівників аматорських хореографічних колективів.

Організація навчального процесу, методи вивчення навчальної дисципліни, форми контролю знань. Ознайомлення з навчальною літературою на допомогу вивченню курсу.

Роль і значення хореографічних колективів в естетичному та художньому вихованні. Особливості організації хореографічного колективу.

Типи хореографічних колективів. Диференціація їх за віком учнів, спрямованістю роботи, напрямом хореографічного мистецтва. Функції хореографічного колективу: соціально-педагогічна; навчально-виховна; художньо-творча; концертна та популяризаторська.

Діяльність хореографічного колективу. Творча характеристика колективу. Етапи розвитку та структура міжособистісних стосунків в колективі. Специфічність дитячого хореографічного колективу. Роль особистості керівника в навчально-виховній роботі дитячого хореографічного колективу

Література: 1, 2, 3, 4, 6, 21, 40, 41, 46, 50, 53, 54, 55, 56,

Тема 2. Особистість керівника хореографічного колективу.

- 4) *Особистість керівника хореографічного колективу.*
- 5) *Основні характеристики стилю викладання.*
- 6) *Методи та принципи хореографічного навчання.*

Багатофункціональний аспект діяльності художнього керівника хореографічного колективу. Моральні та особистісні риси керівника хореографічного колективу. Основні характеристики стилю та манери викладання. Стилї роботи керівника колективу: авторитарний, директивний, колегіальний, демократичний, ліберальний, анархічний. Характеристика понять «педагогічна техніка» та «педагогічний такт».

Методична робота – це робота заснована на досягненнях науки та передового педагогічного досвіду система аналітичної, організаційної, діагностичної, науково-практичної, інформаційної діяльності з підвищення наукового та загальнокультурного рівня педагогічних працівників, удосконалення їхньої професійної компетентності та підвищення ефективності навчально-виховного процесу.

Основним компонентом безперервної освіти в ліцеї є методична робота. Вона здійснюється практично постійно і найповніше враховує запити та потреби педагогічних працівників, динамічно реагуючи на потреби педагогічної практики.

Зміст методичної роботи в ліцеї визначається її метою, яка впливає з конкретних завдань, що стоять перед професійно-технічним навчальним закладом.

Диференційний підхід до вибору форм та методів навчання. Різновиди форм організації навчальної роботи та типи уроків хореографії. Педагогічні засоби в навчальному процесі і вербальні, наочні, репродуктивні, пошукові, стимуляції і мотивації. Педагогічні методи, які використовуються в хореографічному навчанні (словесні: бесіди, розмова, лекція, запитання та відповіді, обговорення чи дискусії, історії (прикладні) та інформації, особистий показ та пояснення, наочність, методи індивідуального підходу, поєднання навчання та гри, навчально-творчі завдання).

Література: 40, 41, 46, 50, 53, 54, 55, 56, 57, 62, 64,

Тема 3. Документація керівника хореографічного колективу

- 4) *Документація керівника хореографічного колективу.*
- 5) *Навчально-методичні роботи керівника колективу.*
- 6) *Журнал обліку відвідування занять.*

Правила ведення журналу. Начальні плани організації навчального процесу. Методичні розробки. Облік проведеної роботи; форми обліку: журнал обліку занять, плани навчання та виховання, план-конспект уроку.

Література: 62, 64, 67, 86.

Модуль II

Організаційна робота та виховна робота в хореографічному колективі

Тема 4. Організація навчально-тренувального процесу хореографічного колективу

- 7) *Організація навчально-тренувального процесу хореографічного колективу*
- 8) *Типи спеціалізованих приміщень, їх цільове призначення та обладнання.*
- 9) *Гігієна учасників хореографічного колективу*
- 10) *Організація набору та система професійних вимог до учасників хореографічного колективу*
- 11) *Організація роботи з учнівським та батьківським активом колективу.*
- 12) *Положення про народний (зразковий) аматорський колектив у культурно-освітніх закладах*

Загальні принципи створення та функціонування хореографічного колективу. Заходи з організації та створення хореографічного колективу. Умови: матеріально-технічне забезпечення, розклад занять, програми предметів. Структура колективу за віковою класифікацією. Планування концертної діяльності та підсумкових форм контролю; джерела фінансування діяльності колективу.

Планування роботи. Види планів: перспективний, поточні (річний, квартальний, місячний). Структура планів: організаційно-управлінська робота, учбово-методична та концертно-творча діяльність хореографічного колективу. Облік проведеної роботи; форми обліку: журнал обліку занять, плани навчання та виховання, план-конспект уроку.

Особливості організації та планування роботи хореографічного колективу, створеного на комерційній основі.

Типи спеціалізованих приміщень, їх цільове призначення та обладнання. Гігієна учасників хореографічного колективу.

Обладнання залу, станки їх параметри – дві гладко відполіровані круглі палиці перерізу діаметром 5–7 см, закріпленими на стіні металевими кронштейнами. Від стань від підлоги до нижньої палиці 67 см, до верхньої – 85 см; проміжок між кронштейнами – 2,5–3 м. Висоту прикріплення палиць роблять з розрахунку на різний зріст виконавців. Станок служить учням опорою під час вправ і при розучуванні танцювальних елементів.

Вимоги до залу для занять – бути чистим, світлим, підлога – дерев'яною. Температура повітря в залі повинна бути 15–16°. Великі дзеркала для того, щоб учні, опрацьовуючи рухи і стежачи за своїм відображенням, провітрювання приміщення.

Рояль (піаніно) повинен бути поставлений так, щоб акомпаніатор міг бачити учнів. Кімната для переодягання дітей.

Спеціальний одяг. Дівчатка одягаються в гімнастичні купальники чорного кольору (широка довга або коротка спідничка), хлопчики – в штани і майки. Взуття для хлопчиків і дівчаток – балетні туфлі на м'якій підшві. Вимоги до одягу в залежності від виду хореографічного мистецтва.

Вікова класифікація членів хореографічного колективу: дошкільний вік, молодший шкільний вік, підлітковий вік, рання юність. Фізичні та соціально-психологічні ознаки різних вікових груп. Особливості кістково-м'язової системи та опорно-рухового апарату; розвиток уявлення, уваги, мислення, пам'яті у дітей.

Організація набору учасників до аматорського хореографічного колективу. Вимоги до вступників: зріст і пропорції тіла; виворітність і гнучкість, стрибок і елевація, координація і відчуття музики та ритму. Професійні сценічні здібності (виворітність гнучкість, стопа, стрибок, «танцювальний крок»), музикальність та ритмічність виконання вправ.

Вимоги до учнів під час набору до спеціалізованих хореографічних закладів: зріст і пропорції тіла (доліхоморфна, брахіморфна, мезоморфна форми).

Організація роботи з учнівським та батьківським активом колективу. Дуже важливо залучати батьків до активної допомоги керівникові. Вони повинні стежити за відвідуванням своїх дітей, за їх успіхами.

Бажано, щоб керівник обов'язково знав які обставини в вдома у своїх гуртківців і мав уяву про їх побут. Це дасть змогу правильніше оцінювати поведінку дитини і допомагати їй у разі потреби. І, звичайно, треба тримати зв'язок класними керівниками, тому що робота в гуртку тісно пов'язана з роботою в школі.

Положення про народний (зразковий) аматорський колектив у культурно-освітніх закладах.

Загальні положення і порядок присвоєння.

Перелік документів, що подаються для присвоєння аматорському колективу звання "народний" ("зразковий").

Лист-подання місцевого органу виконавчої влади.

Довідка місцевих державних фінансових органів про наявність коштів на утримання колективу.

Протокол-висновок атестаційної комісії.

Творча характеристика-довідка аматорського колективу.

Творча характеристика-довідка керівника аматорського колективу.

Репертуар колективу (каталоги виставок).

Література: 26, 30, 36, 48, 52, 54-56, 77.

Тема 5. Виховна робота з хореографічним колективом

б) *Методика виховної роботи керівника хореографічного колективу*

7) *Планування виховної роботи в хореографічному колективі*

- 8) *Позаурочна робота керівника хореографічного колективу.*
- 9) *Бесіди керівника з колективом*
- 10) *Колектив – шляхи виховання згуртованості колективу.*

Поєднання виховного та навчального процесів в хореографічному навчанні. Сутність виховної роботи. Зміст, структура, характеристика складових частин виховного процесу. Напрями виховної роботи керівника колективу. Методи та засоби виховання учасників хореографічного колективу. Формування суспільних поглядів та колективної відповідальності.

Планування виховної роботи в хореографічному колективі. Види планів: перспективний, поточні (річний, квартальний, місячний). Структура планів: організаційно-управлінська робота.

Особливості організації та планування роботи хореографічного колективу, створеного на комерційній основі.

Позаурочна робота керівника хореографічного колективу. Бесіди керівника з колективом. Екскурсії. Індивідуальні бесіди. Виховні бесіди. Пізнавальні бесіди з хореографічного мистецтва.

Колектив – шляхи виховання згуртованості колективу.

Функції дитячого колективу.

Принципи життя і діяльності хореографічного колективу. Шляхи згуртування діяльності хореографічного колективу.

Література: 26, 30, 36, 101-103

Модуль III.

Навчально-тренувальна робота з хореографічним колективом

Тема 6. Навчально-тренувальна робота з хореографічним колективом

5) *Навчально-тренувальна робота з хореографічним колективом Методи та принципи хореографічного навчання*

6) *Планування навчально-тренувальної роботи в хореографічному колективі*

7) *Розвиток музичності на уроках*

8) *Музичний супровід та вимоги до нього в навчальному процесі*

Диференційний підхід до вибору форм та методів навчання. Різновиди форм організації навчальної роботи та типи уроків хореографії. Педагогічні засоби в навчальному процесі і вербальні, наочні, репродуктивні, пошукові, стимуляції і мотивації. Педагогічні методи, які використовуються в хореографічному навчанні (словесні: бесіди, розмова, лекція, запитання та відповіді, обговорення чи дискусії, історії (прикладні) та інформації, особистий показ та пояснення, наочність, методи індивідуального підходу, поєднання навчання та гри, навчально-творчі завдання).

Планування навчально-тренувальної роботи в хореографічному колективі.

Естетичні, пізнавальні та виховні можливості музичного мистецтва. Значення розвитку музикальності у вихованців хореографічного колективу. Методика проведення музично-ритмічних вправ та рухів у різних за віком групах дітей.

Музичний супровід уроків. Добір музичного матеріалу для репертуару відповідно напряму хореографічного мистецтва.

Музичний супровід та вимоги до нього. Принципи контрастності в музиці та його значення в роботі з хореографічним колективом.

Сприйняття учнями музичного твору відповідно до віку і терміну навчання. Різноманіття музичного матеріалу.

Робота викладача з концертмейстером по підготовці та проведенню занять.

Концертмейстер – термін на означення професії музиканта, що вживається у трьох значеннях: керівник групи інструментів в симфонічному оркестрі чи іншому оркестрі аналогічного складу; перший скрипаль оркестру; піаніст, що акомпанує вокалістам або інструменталістам на концертах та при підготовці до виступів.

Література:

Тема 7. Організація навчального процесу з дітьми певними фізичними вадами

Організація навчального процесу з дітьми певними фізичними вадами.

Заняття з дітьми з порушенням слуху. З порушення опорно-рухового апарату. З психічними відхиленням розвитку.

Література: 45-51, 101-103.

Модуль IV.

Художньо-мистецька робота у хореографічному колективі

Тема 8. Виконавська майстерність та культура уваги виконавців хореографічного колективу

8) *Виконавська майстерність та культура уваги виконавців хореографічного колективу*

9) *Методика проведення хореографічних занять з дітьми дошкільного віку (3-6 років)*

10) *Методика проведення хореографічних занять з дітьми молодшого шкільного віку (7-10 років)*

11) *Методика проведення хореографічних занять з підлітками (11-15 років)*

12) *Методика проведення занять з дітьми ранньої юності (15-18 років)*

13) *Методика роботи з дорослим (старше 19 років) хореографічним колективом*

14) *Специфіка роботи в аматорських та професійних колективах*

Виконавська майстерність, як критерій професіоналізму вихованця хореографічного колективу. Набуття виконавської майстерності в навчальному та художньо-творчому процесі. Поняття стилю та манери виконання.

Критерії виконавської майстерності: точність техніки танцю, легкість виконання рухів, культура уваги та дисциплінованість.

Особистий показ, індивідуальний підхід – їх значення. Набуття навичок стилю та манери виконання.

Культура уваги та уявлення. Шляхи та прийоми розвитку уваги на уроках. Виховання волі та витримки учнів хореографічного колективу.

Методи та прийоми хореографічного навчання (фізичний, сенсорний та інтелектуальний розвиток дітей). Врахування психофізіологічних особливостей розвитку дітей 3-6 років. Гра та її значення в процесі навчання. Музичні ігри та ритмічні вправи.

Зміст, мета, основні завдання хореографічного навчання дітей дошкільного віку. Структура заняття. Співвідношення частин уроку. Вправи: колективні, ритмічні, біля станка і партерна гімнастика. Танцювальні елементи, етюди і вправи для розвитку артистичності.

Психофізіологічна характеристика розвитку молодшого школяра, соціальна ситуація, фізичний розвиток, сприйняття і увага, мислення, пам'ять і уява.

Специфіка хореографічного навчання дітей 7-10 років, формування особистості, усвідомлення почуттів, імпульсивність та ситуативна поведінка.

Виховна робота з дітьми молодшого шкільного віку.

Зміст та структура уроку. Тривалість уроку і періодичність занять. Складові частини уроку: етюдно-постановочна робота і репетиційна робота. Поєднання індивідуальних та групових форм навчання. Вивчення основ класичного, сучасного, бального та народно-сценічного танців. Виховання виразності та емоційності, танцювальності та координації рухів частин тіла у вихованців на заняттях.

Мета та завдання хореографічного навчання підлітків. Медичні та соціально-психологічні зміни в розвитку підлітків (фізичний розвиток, криза 13-ти років, стосунки з однолітками, розвиток пізнавальних процесів). Врахування індивідуальних і психофізичних вікових відмінностей між хлопчиками та дівчатками в навчальному процесі. Особистісно-орієнтований підхід і методика індивідуальної роботи з вихованцями колективу. Значення особистості викладача у виховній роботі з підлітками.

Структура та зміст хореографічного навчання. Програми навчання з хореографії та складові уроку, його частини. Етюдно-постановочна робота і репетиційний процес. Виступи та концертна діяльність підлітків

Мета та завдання хореографічного навчання дітей ранньої юності. Врахування індивідуальних і психологічних вікових відмінностей. Методика індивідуальної роботи з вихованцями колективу. Значення особистості викладача у виховній роботі з дітьми ранньої юності. Структура та зміст хореографічного навчання. Складові частини уроку. Постановочна робота і репетиційний процес. Виступи та концертна діяльність.

Методика робіт з дорослим (старше 19 років) хореографічним колективом

Ансамбль танцю. Особливості роботи балетмейстера в професійному ансамблі танцю. Особливості роботи балетмейстера в аматорському ансамблі танцю.

Ансамблі пісні та танцю. Структура та методика репетиційної та концертної роботи в ансамблі пісні та танцю.

Народний хор. Особливості роботи балетмейстера з народним хором.

Український музично-драматичний театр. Хореографія, як один з основних компонентів музичної вистави.

Особливості роботи балетмейстера в українському музично-драматичному театрі.

Роль та значення балетмейстера в інших сферах діяльності (фігурне катання, художня та спортивна гімнастика, синхронне плавання тощо).

Література: 45-51, 101-103.

Тема 8. Художньо-творчий процес в хореографічному колективі

- 7) *Репертуар та принципи його формування*
- 8) *Репертуар, як основа навчально-виховної та творчої роботи в хореографічному колективі.*
- 9) *Методика проведення відкритого уроку в хореографічному колективі*
- 10) *Концертна діяльність хореографічного колективу та її види*
- 11) *Гастрольна діяльність хореографічного колективу та її організація.*
- 12) *Конкурси, фестивалі, огляди з хореографічного мистецтва.*

Направленість репертуару за змістом, тематикою, формами та жанром танців.

Принципи добору репертуару: зацікавленість, доступність, художній рівень.
Джерела репертуару: література, живопис, скульптура, фольклор, сучасність.

Принципи побудови хореографічної програми колективу: пропорційність і контрастність, динаміка та емоційність.

Зміст репертуару дитячого хореографічного колективу.

Художній задум автора дитячих хореографічних композицій.

Своєрідність дитячого репертуару. Доступність змісту і форми творів, урахування віку і рівня підготовленості учасників дитячого танцю.

Методика проведення відкритого уроку в хореографічному колективі.

Примірна послідовність проведення відкритого уроку:

8. Вступне слово керівника про організацію і роботу групи.

9. Тренування біля станка (класичне та характерне).

10. Тренаж посеред залу (класичний та характерний)."

11. Показ елементів і комбінацій з народних танців посеред залу.

12. Рухи по одному по діагоналі.

13. Показ готових танців.

14. Вправи для рук і голови (пор де бра) та уклін.

Обговорення уроку (без учнів).

Самоаналіз уроку:

Тема уроку: Тип уроку та його структура:

1. Яке місце даного уроку в темі? Як цей урок пов'язаний з попереднім, як цей урок працює на подальші уроки?

2. Коротка психолого-педагогічна характеристика класу Які особливості учнів були враховані при плануванні уроку?

3. Яка триєдина дидактична мета уроку (його повчальний, розвиваючий, виховний об'єкт), дати оцінку успішності в досягненні мети уроку.

4. Відбір змісту, форм і методів навчання відповідно до мети уроку. Виділити головний етап і дати повний його аналіз, ґрунтуючись на результатах навчання на уроці. Яке поєднання методів навчання було вибране для пояснення нового матеріалу?

5. Чи раціонально було розподілено час, відведений на всі етапи уроку? Чи логічні "зв'язки" між цими етапами? Показати, як інші етапи працювали на головний етап?

6. Відбір дидактичних матеріалів, ТЗН, наочних посібників відповідно до цілей уроку.

7. Як організований контроль засвоєння знань, умінь і навиків учнів? На яких етапах уроку? У яких формах і якими методами здійснювався? Як організовано регулювання і корекцію знань учнів?

8. Психологічна атмосфера на уроці і спілкування вчителя і учнів.

9. Як Ви оцінюєте результати уроку? Чи вдалося реалізувати всі поставлені завдання уроку? Якщо не вдалося, то чому?

10. Намітити перспективи своєї діяльності.

Значення концертно-творчої діяльності хореографічного колективу. Принципи проведення та підготовки концертних виступів, оглядів хореографічного колективу. Види концертних виступів (тематичні концерти, творчі звіти та огляди, фестивалі, конкурси).

Специфіка концертної діяльності дитячого хореографічного колективу. Заохочення до виступу і зацікавленість та нагорода за навчання. Систематичність виступів з метою удосконалення виконавської майстерності. Емоційний настрій як засіб формування психологічного клімату колективу.

Організаційна та репетиційна підготовка до концертного виступу. Якість музичного матеріалу, репетиція з оркестром. Сценографія та костюми виконавців. Оформлення програм, афіш, буклетів, запрошень на концерт. Прогін номерів на сцені. В кінці навчального року всі групи влаштовують традиційний звітний концерт, після якого дітей переводять до наступної групи (наступний рік навчання) чи залишають у слабшій.

Концерт-звіт проводиться в урочистій обстановці і повинен бути добре організований.

Репертуар звітнього концерту різноманітний. Але, в основному, це показ вивчених за навчальний рік танців, танцювальних етюдів, які мають закінчену форму тощо.

Дуже добре об'єднати звіт хореографічного гуртка із звітом духового чи струнного оркестру. Це прикрасить вечір музичними номерами, надасть йому більшої урочистості, а також полегшить переодягання танцюристів.

Під час концерту треба домагатися зразкової дисципліни, суворого дотримання програми, стежити, щоб не було метушні в переодяганні. Після концерту діти повинні акуратно скласти костюми і здати їх черговому.

Гастрольна діяльність хореографічного колективу та її організація. Конкурси, фестивалі, огляди з хореографічного мистецтва.

Загальні положення

Область дії. Види змагань. Форми і характер змагань. Організатори змагань. Заявка на проведення змагань. Положення про змагання. Запрошення. Програма змагань.

Учасники змагань. Професіонали та любителі вікові групи. Класи. Програма складності. Права та обов'язки учасників. Костюм учасника. Поведінка спортсменів на змаганнях. Представники учасників на турнірі.

Порядок організації та проведення змагань.

Місце проведення змагань. Реєстрація учасників змагань. Розминка. Інформація про турнір. Тривалість проведення змагань. Представлення учасників турніру, суддів, спонсорів. Порядок виходу учасників на площадку. Початок і кінець танцю. Музичний супровід. Тури змагань. Кількість пар у попередніх турах змагань. Заходи. Порядок визначення результатів у попередніх турах. Змагання по окремим видам і окремим танцям. Змагання в комбінації. Змагання формейшн. Змагання з данс-шоу. Командні змагання. Протести. Медичне обслуговування.

Суддівство змагань. Головний суддя. Судді, які оцінюють змагання. Лічильна комісія. Підведення підсумків змагань.

Нагородження учасників. Показові виступи. Протоколи турніру. Рейтингові бали. Оцінка змагань та звіт Головного судді.

Література: 3, 5, 12, 19,18, 52-57, 61-66, 104-114.

3. Приклади практичних тем, що виносяться на залік з «Методика роботи з хореографічним колективом».

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Вступ. Предмет, мета і завдання курсу методика роботи з хореографічним колективом	1
2	Тема 2. Особистість керівника хореографічного колективу.	1
3	Тема 3. Документація керівника хореографічного колективу	1
4	Тема 4. Організація навчально-тренувального процесу хореографічного колективу	2
5	Тема 5. Виховна робота з хореографічним колективом	1
6	Тема 6. Навчально-тренувальна робота з хореографічним колективом	1
7	Тема 7. Організація навчального процесу з дітьми певними фізичними вадами	1
8	Тема 8. Виконавська майстерність та культура уваги виконавців хореографічного колективу	2
9	Тема 9. Художньо-творчий процес в хореографічному колективі .	2
	Разом	12

4. Порядок поточного і підсумкового оцінювання знань з «Методика роботи з хореографічним колективом».

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА з дисципліни «Методика роботи з хореографічним колективом».

Види самостійної роботи	Планове терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальна кількість балів
Денна форма навчання			
1. Обов'язкові види СРС			
За систематичність і активність роботи на практичних заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять з «Методика роботи з хореографічним колективом»	VIII семестр	Активна участь у практичних заняттях	Відповідно до таблиці 1
За виконання модульних практичних завдань			
1.2. Підготовка до модульних практичних занять з «Методика роботи з хореографічним колективом»	VIII семестр	Перевірка правильності виконання модульних завдань	Відповідно до таблиці 1
Разом балів за обов'язкові види СРС			Від 0 до 100 балів
2. Вибіркові види СРС. За виконання вибіркового завдання для самостійного опрацювання враховується один із наступних видів робіт.			
2.1. Написання рефератів за заданою викладачем тематикою	VIII семестри	Захист матеріалів реферату під час індивідуально-консультативної роботи (ІКР)	10
2.2. Аналітичний огляд нової літератури з «Методика роботи з хореографічним колективом»	VIII семестри	Розгляд підготовлених матеріалів під час аудиторних занять або індивідуально-консультативної роботи	10
2.3. Участь у наукових студентських конференціях і семінарах	VIII семестри	Доповіді на наукових студентських конференціях і семінарах	10
2.4. Підготовка наукових публікацій (тез виступів на конференціях, семінарах, круглих столах тощо)	VIII семестри	Обговорення з викладачем підготовлених матеріалів, подача до друку	10
Разом балів за вибіркові види СРС			40

Розподіл балів, що присвоюється студентам

Поточне тестування та самостійна робота									Підсумкове заняття	Сума
VI курс VIII семестр.									залік	100
Модуль I. Теоретичні та методологічні основи роботи з хореографічним колективом			Модуль II. Організаційна робота та виховна робота в хореографічному колективі		Модуль III. Навчально-тренувальна робота з хореографічним колективом		Модуль IV. Художньо-мистецька робота у хореографічному колективі			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9		
10	12	10	10	12	10	12	12	12		

Шкала оцінювання: вузу, національна та ECTS

Оцінка ECTS	Оцінка в балах	За національною шкалою		
		Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку	Залік	
A	90 – 100	5	<i>Відмінно</i>	<i>Зараховано</i>
B	81-89	4	<i>Дуже добре</i>	
C	71-80		<i>Добре</i>	
D	61-70	3	<i>Задовільно</i>	
E	51-60		<i>Достатньо</i>	
FX	26-50	2	<i>Незадовільно</i>	<i>Незараховано</i>
F	0-26			

Методи контролю

Формою контролю є залік в 8 семестрі.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних, лабораторних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Форми проведення поточного контролю під час навчальних занять визначаються кафедрою і відображаються у робочому плані дисципліни. Тестовий контроль можна проводити як на практичних, так і на лекційних заняттях.

Модульний контроль – визначає підхід до організації оволодіння студентом змістовими модулями та проявляється через специфічну для модульного навчання організацію методів і прийомів навчально-виховних заходів, основним змістом яких є активна самостійно-творча пізнавальна діяльність студента.

Методичного консультування – полягає в науковому та інформаційно-методичному забезпеченні діяльності учасників освітнього процесу.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньо-кваліфікаційному рівні або на окремих його завершальних етапах. Підсумковий контроль включає семестровий контроль та державну атестацію студента.

Семестровий контроль проводиться за однією із таких форм: семестровий іспит, диференційований залік або залік з конкретної навчальної дисципліни в

обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою, і в терміни, встановлені навчальним планом.

Форма проведення заліку – усна, вона затверджується кафедрою і відображається у робочій навчальній програмі дисципліни.

Під час семестрового контролю враховуються результати здачі усіх видів навчальної роботи згідно із структурою залікових кредитів.

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою

Індивідуальне навчально-дослідне завдання

1. Розробляти заходи для покращення умов праці, запобігання професійним захворюванням і виробничому травматизму.
2. Розробляти і впроваджувати оптимальні виробничі прийоми, удосконалювати організацію професійної діяльності.
3. Зміст навчання, його обсяг в залежності від рівня фахової освіти, забезпечуючи її структурно-логічну послідовність.
4. Складати навчальні плани, визначаючи періодичність, терміни та форми проведення занять.
5. Розробляти навчальні програми для певного рівня хореографічної освіти.
6. Складати розклад занять та графіки самостійної роботи із врахуванням їх видів та форм.
7. Визначати, формувати матеріальну базу для забезпечення навчального процесу.
8. Організовувати роботу навчально-методичних лабораторій, кабінетів та інших підрозділів у спеціалізованих навчальних закладах.
9. Формувати фонди спеціалізованої літератури, відео, аудіо та ілюстративних матеріалів, нотних записів тощо, забезпечувати інформацією про нові надходження.
10. Розробляти навчально-методичне забезпечення фахової підготовки (навчальні посібники, підручники, методичні розробки, рекомендації, поради та ін.).
11. Впроваджувати у навчальний процес сучасні новітні методики, що сприяють удосконаленню підготовки фахівця за обраними спеціалізацією та кваліфікаціями
12. Самоудосконалюватись на основі кращих здобутків фахової педагогіки.

Питання що виносяться на залік з «Методики роботи з хореографічним колективом»

1. Предмет, мета і завдання курсу методика роботи з хореографічним колективом.
2. Типи та функції хореографічного колективу.
3. Колектив як особливий тип міжособистісних відносин.
4. Особистість керівника хореографічного колективу.
5. Основні характеристики стилю викладання.
6. Навчально-методичні робота керівника колективу.

7. Види і типи спеціалізованих навчальних закладів, принципи організації навчального процесу в них.
8. Мета і завдання різних ланок хореографічної освіти, їх спадкоємність.
9. Документація керівника хореографічного колективу.
10. Організація навчально-тренувального процесу хореографічного колективу.
11. Типи спеціалізованих приміщень, їх цільове призначення та обладнання.
12. Гігієна учасників хореографічного колективу.
13. Організація набору та система професійних вимог до учасників хореографічного колективу.
14. Планування роботи в хореографічному колективі.
15. Методика складання розкладу занять.
16. Організація роботи з учнівським та батьківським активом колективу.
17. Методика виховної роботи керівника хореографічного колективу.
18. Планування виховної роботи в хореографічному колективі.
19. Позаурочна робота керівника хореографічного колективу.
20. Бесіди керівника з колективом.
21. Колектив – шляхи виховання згуртованості колективу.
22. Методи та принципи хореографічного навчання.
23. Методика проведення першого заняття.
24. Планування навчально-тренувальної роботи в хореографічному колективі.
25. Розвиток музичності на уроках.
26. Музичний супровід та вимоги до нього в навчальному процесі.
27. Виконавська майстерність та культура уваги виконавців хореографічного колективу.
28. Організація навчального процесу з дітьми певними фізичними вадами.
29. Методика проведення хореографічних занять з дітьми дошкільного віку (3-6 років).
30. Методика проведення хореографічних занять з дітьми молодшого шкільного віку (7-10 років).
31. Методика проведення хореографічних занять з підлітками (11-15 років).
32. Методика проведення занять з дітьми ранньої юності (15-18 років).
33. Методика робіт з дорослим (старше 19 років) хореографічним колективом.
34. Специфіка роботи в аматорських та професійних колективах.
35. Репертуар та принципи його формування.
36. Методика проведення відкритого уроку в хореографічному колективі.
37. Концертна діяльність хореографічного колективу та її види.
38. Гастрольна діяльність хореографічного колективу та її організація.
39. Конкурси, фестивалі, огляди з хореографічного мистецтва.
40. Положення про народний (зразковий) аматорський колектив у культурно-освітніх закладах

Рекомендована література

1. Kultura fizyczna, pedagogika, zdrowie i fizjoterapia [monografia] / L. Androshchuk, V. Balahur, T. Blahova, O. Martynenko, O. Plakhotnyuk // redak. O.

Zabolotna. – Starogard Gdański : Pomorskiej Szkoły Wyższej, 2020 – 256 p. (Фізична культура, педагогіка, здоров'я та фізична терапія / Л. Андрощук, В. Балагур, Т. Благова, О. Мартиненко, О. Плахотнюк. // ред. О. Заболотна – Старогард Гданьські : Поморський університет, 2020 – 256 с. <https://zenodo.org/record/4086115#.X5Py7tRS8dU>.

2. Кінезіологія танцю : колективна монографія / за заг. ред. О. Плахотнюка. – Львів : СПОЛОМ, 2020. – 244 с. [Кінезіологія танцю.pdf](#)

3. Розвиток художньо-естетичного світогляду майбутніх учителів хореографії та основі інтегративного підходу : колективна монографія / Н. Кривунь, К. Ірдиненко, О. Мартиненко, О. Плахотнюк, Л. Савчин, [та ін.] / за заг. ред. О. Мартиненко. – Бердянськ : Видавець Ткачук О. В., 2016. – 256 с. [О. Плахотнюк 2.3 Джаз-танець у мистецтвознавчому дискурсі сьогодення.pdf](#)

4. Менеджмент соціокультурної діяльності / Колективна монографія // О. Козаренко, В. Пасічник, Ю. Чекан, О. Плахотнюк, Г. Карсь та ін. – Львів : Растер-7, 2018. – 208 с. [Олександр ПЛАХОТНЮК ХОРЕОГРАФІЧНІ КОНКУРСИ – ТА ЇХ ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ РОЗВИТКУ ТАНЦЮВАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ. pdf](#)

5. Українське хореографічне мистецтво в контексті світової художньої культури (сучасний поліжанровий дискурс) : колективна монографія / за заг. ред. О. А. Плахотнюка. – Львів : СПОЛОМ, 2020. – 316 с. [Плахотнюк О.А. статті з монографії Українське хореографічне мистецтво в контексті світової художньої культури pdf](#)

6. Plahotnyuk A. Pedagogical methods of dance art therapy practice jazz dance / A. Plahotnyuk // Vzdelávanie a spoločnosť / Medzinárodný nekonferenčný zborník. – Prešov : Prešovská univerzita v Prešove, 2016. – S. 487–494. (ISBN 978-80-555-17112-4). [Vzdelávanie a spoločnosť Medzinárodný nekonferenčný zborník. pdf](#)

7. Plakhotnyuk O. [Formation of dance movement kinesiology as a scientific and practical component of choreographic art](#) / O. Plakhotnyuk // Молодий вчений : науковий журнал. – Херсон, 2017. – Вип. № 4 (44), ч. I – С. 71–75.

8. Plakhotnyuk O. [The maintaining questions of research of choreographic art in Ukraine started of the 20-th century](#) / O. Plakhotnyuk // Молодий вчений : науковий журнал. – Херсон, 2017. – Вип. № 5 (45), ч. I – С. 72–75.

9. Plakhotnyuk O. Cosmopolitan processes in the theater of classical ballet / O. Plakhotnyuk // Knowledge. Education. Law. Management Nauka. Oświata. Prawo. Zarządzanie. – Lublin : Fundacja Instytut Spraw Administracji Publicznej w Lublinie, 2021 – № 5 (33) –vol. 3 – P. 38–43. (*Index Copernicus, Worldcat, Research Bible, Central and Eastern European Online Library*). [org.uazhurnalikelm 5 3 2020. pdf. http://kelmczasopisma.com/ua/jornal/24](#)

10. Плахотнюк О. Белетмейстери державного українського театру музичної комедії у Львова (1946–1953 роки) / О. Плахотнюк – [Вісник Львівського університету. Серія Мистецтвознавство – Випуск 20 – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2016. – С. 203–211 http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/artstudies/article/view/10625](#)

11. Плахотнюк О. [Етносвітогляд фольклорного танцю в мистецькому просторі сучасності](#) / О. Плахотнюк // Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський зб.наук. пр.молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка – Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2021. – Вип. 35. Том 5. – С. 4–8. <http://www.aphn-journal.in.ua/35-5-2021>

12. [Плахотнюк О.](#) Героїко-патріотична спрямованість сучасної хореографії в рамках фестивалю “Сурми звитяги” / О. Плахотнюк // [Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв.](#) – 2020. – № 1. – С. 97–103. http://nbuv.gov.ua/UJRN/vdakkkm_2020_1_21
13. Плахотнюк О. [Джаз-танець в бальній хореографії](#) / О. Плахотнюк // Вісник Міжнародного Слов'янського університету : зб. наук. праць. серія мистецтвознавство; – вип. № 1, Т. 15 – Харків : 2012. – С. 26–33.
14. Плахотнюк О. [Джаз-танець у контексті розвитку сучасного хореографічного мистецтва України](#) // Вісник КНУ ім. Карпенка-Карого : зб. наук. праць. – Київ : КНУ ім. Карпенка-Карого, 2013. Вип. № 12. – С. 179–186. <http://visnyk.knutkt.com.ua/vipusk12.html>
15. [Плахотнюк О.](#) Квінтесенція соціальних танців / О. Плахотнюк // [Танцювальні студії.](#) – 2018. – Вип. 1. – С. 28–36. http://nbuv.gov.ua/UJRN/ds_2018_1_5
16. Плахотнюк О. [Фольк-джаз-танець у контексті розвитку сучасного хореографічного мистецтва України](#) / Плахотнюк О. // Вісник Львівського університету : зб. наук. праць. – Серія мистецтвознавство; вип. № 12 – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2013. – С. 242–247.
17. Plahotnyuk A. Contemporary jazz-dance та його практики в системі хореографічної освіти України / A. Plahotnyuk // *Lwowsko-Rzeszowskie Zeszyty Naukowe* (Львівсько-Ряшівські наукові зошити) : зб. наук. праць. – Rzeszów – Львів : Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego. – W. № 1, – – 2013.–S. 261–268. [Plahotnyuk A. Contemporary jazz-dance та його практики в системі хореографічної освіти України PDF](#)
18. Plahotnyuk A. Zajęcia choreograficzne w grupach dla dzieci z uszkodzeniami ruhowymi (na przykładzie treningu tańca jazzowego). / A. Plahotnyuk // *Lwowsko-Rzeszowskie Zeszyty Naukowe* (Львівсько-Ряшівські наукові зошити) *Kultura – Sztuka – Edukacja – Terapia w perspektywie interdyscyplinarnej.* – Rzeszów – Львів : Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego. – W. № 2, – 2014. – S. 181–188. [Plahotnyuk A. Zajęcia choreograficzne w grupach dla dzieci z uszkodzeniami ruhowymi \(na przykładzie treningu tańca jazzowego\).](#)
19. Плахотнюк О. Стилї і напрямки сучасного хореографічного мистецтва / О. Плахотнюк // Вісник Міжнародного Слов'янського університету : зб. наук. праць. – Харків : 2007. – С. 32–36. – (Серія мистецтвознавство; вип. № 1, Т. X.). [Плахотнюк О. Стилї і напрямки сучасного хореографічного мистецтва. pdf.](#)
20. Плахотнюк О. Хореографічні конкурси – функціонування у віддзеркаленні сучасної танцювальної культури України / О. Плахотнюк // *Музичне мистецтво ХХІ століття – історія, теорія, практика : науковий журнал. Інституту музичного мистецтва Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.* – Дрогобич – Кельце – Каунас – Алмата : Посвіт, 2017. – Вип. 2 – С. 122–128. [Плахотнюк О. Хореографічні конкурси – функціонування у віддзеркаленні сучасної танцювальної культури України](#)
21. Плахотнюк О. Чинник сильної особистості у формуванні хореографічного мистецтва / О. Плахотнюк // *Rola odbioru sztuki w formacji osoby a etos społeczny.* – Львів – Rzeszów, 2014. – С. 85–97. [Плахотнюк О. Чинник сильної особистості у формуванні хореографічного мистецтва PDF](#)

22. Плахотнюк О. [Етносвітогляд фольклорного танцю в мистецькому просторі сучасності](#) / О. Плахотнюк // Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський зб.наук. пр. молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка – Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2021. – Вип. 35. Том 5. – С. 4–8. <http://www.aphn-journal.in.ua/35-5-2021>
23. Plakhotnyuk O. Кінезіологія танцю та арт-терапія як педагогічна складова підготовки фахівця хореографічного мистецтва / O. Plakhotnyuk // *Kultura fizyczna, pedagogika, zdrowie i fizjoterapia [monografia]*, redak. O. Zabolotna. – Starogard Gdański : Pomorskiej Szkoły Wyższej, 2020 –pp. 138–146. ISBN 978-83-89481-37-5 <https://zenodo.org/record/4086115#.YX1R86Swm71>
24. Плахотнюк О.А. [Поліхудожні та міжмистецькі зв'язки танцювальної культури у прояві її інтермедіальності](#) / О.А. Плахотнюк, Д.А. Топорков // Актуальні питання гуманітарних наук : Міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка – Дрогобич : Гельваніка, 2021. – Вип. 43. – Т. 2. – С. 81–87. <http://www.aphn-journal.in.ua/43-2-2021> DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/43-2-13>
25. Plakhotniuk O. Influence of the current processes of education formation on the choreographic art thesaurus formation / Plakhotniuk // Теоретичні та методичні засади розвитку мистецької освіти в контексті європейської інтеграції : зб. матеріалів IV Міжнародної науково-практичної конференції, Суми, 11–12 грудня 2017 р. – Суми : ФОП Цьома С. П., 2017. – 66–67 с. [матеріали конференції Суми тези 21.12.2017 \(1\)](#)
26. Яцеленко Андрій Анатолійович «Виховання відповідальності молодших підлітків у позаурочній діяльності загальноосвітніх шкіл-інтернатів», 13.00.07 – теорія і методика виховання, 2016 р. <https://nauka.udpu.edu.ua/yatselenko-andrij-anatolijovych/>
27. Яцеленко А. А. Підготовка педагогів шкіл-інтернатів до виховання відповідальності в молодших підлітків / А. А. Яцеленко // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді. – 2013. – Вип. 17 (2). – С. 504 URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tmpvd_2013_17\(2\)_57](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tmpvd_2013_17(2)_57)
28. Яцеленко А. А. Виховання відповідальності у молодших підлітків шкіл-інтернатів у процесі комунікативних діалогів / Яцеленко А. А. Теоретичні аспекти феномену відповідальності – – № 45. – С. 26–30. URL::http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tpkov_2012_45_10
29. Яцеленко А. А. Психолого-педагогічні аспекти виховання в молодших підлітків в школах-інтернатах / А. А. Яцеленко // Теоретичні питання культури, освіти та виховання – Вип. 16(3). – С. 360–370. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/32305327.pdf>
30. Яцеленко А. А. До проблеми виховання відповідальності в молодших підлітків / А. А. Яцеленко // Матеріали звітної науково-практичної конференції Інституту проблем виховання НАПН України (за 2011 рік) – 2012 – Вип. 2 – С. 125– URL: http://lib.iitta.gov.ua/4950/1/zbirnuk_2012.pdf
31. Яцеленко А. А. Виховання відповідальності у молодших підлітків шкіл-інтернатів у процесі комунікативних діалогів / А. А. Яцеленко // Теоретичні питання культури, освіти та виховання. – 2014. – № 49. – С. 29–32. URL::http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tpkov_2014_49_10

32. Яцеленко А. А. Залучення молодших підлітків загальноосвітніх шкіл-інтернатів до суспільно корисної діяльності як умова виховання відповідальності / А. А. Яцеленко // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді. – 2014. – Вип. 18(2). – С. 457–465. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tmpvd_2014_18\(2\)_54](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tmpvd_2014_18(2)_54)
33. Яцеленко А. А. «Виховання відповідальності молодших підлітків у позаурочній діяльності шкіл-інтернатів» (науково-методичний посібник для педагогів загальноосвітніх шкіл-інтернатів) / А.А. Яцеленко – Одеса, 2014.
34. Яцеленко А. А. Виховання відповідальності молодших підлітків у позаурочній діяльності шкіл-інтернатів: науково-методичний посібник для педагогів загальноосвітніх шкіл-інтернатів / А. А. Яцеленко – Київ : Ін-т проблем виховання НАПН України, 2014. – 68 с.
35. Яцеленко А. А. Внесок Одеського міського центру зайнятості в профорієнтаційну роботу з молоддю / А. А. Яцеленко, С. Ю. Веселовська // [Ринок праці та зайнятість населення](http://nbuv.gov.ua/UJRN/rpzn_2016_4_14). – 2016. – № 4. – С. 59–61. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/rpzn_2016_4_14
36. Яцеленко А. А., Канішевська Л. В. Теоретико-методичні основи виховання відповідальності в молодших підлітків у позаурочній діяльності шкіл інтернатів: монографія / Л. В. Канішевська, А. А. Яцеленко. – Київ : ПП «Компринт», 2016. – 400 с. УДК 376.015.312:159.947.23-053.66 URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u169/kanishevskaya_yacelenko.pdf
37. Яцеленко А. А., Баканча Л. А. [Поєднання джаз-танцю з іншими стилями в хореографії](http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2020/12/72.pdf) / А. А. Яцеленко, Л. А. Баканча // Молодий вчений. –2020. – №12. – С. 386–370. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2020/12/72.pdf>
38. Антонова В. В. Музичні ігри, танці та вправи у дитячому садку. – Київ: Музична Україна, 1969. – 172 с.
39. Березова Г. О. Хореографічна робота з дошкільнятами. – 2. вид. – Київ: Музична Україна, 1989. – 208 с.
40. Бондаренко Л. Методика хореографічної роботи в школі і позашкільних закладах. Видання друге. – Київ: Музична Україна, 1968. – 196 с.
41. Бондаренко Л. Методика хореографічної роботи в школі. – Київ: Музична Україна, 1974. – 240 с.
42. Бондаренко Л. Ритміка і танець у 1–3 класах загальноосвітньої школи / вид.2. – Київ : Музична Україна, 1976. – 172 с.
43. Бондаренко Л. Ритміка і танець у 1–4 класах загальноосвітньої школи. – Київ : Музична Україна, 1989. – 232 с.
44. Буц Л. Рухливі ігри під музику – Київ : Музична Україна, 1978. – 68 с.
45. Годовський В. М., Арабська В. І. Теорія і методика роботи з дитячим хореографічним колективом: Методичні рекомендації, лекції, навчальна програма. – Рівне: РДГУ, 2000. – 76 с.
46. Годовський В. М., Арабська В. І. Теорія і методика роботи з дитячим хореографічним колективом: Методичні рекомендації, лекції, навчальна програма. – Рівне: РДГУ, 2006. – 76 с.
47. Голдрич О. С. Методика викладання хореографії. – Львів: Сполом, 2006. – 84 с.

48. Голдрич О. С. Методика роботи з хореографічним колективом. – Львів: Каменярь, 2002. – 64 с.
49. Голдрич О. С. Методика роботи з хореографічним колективом: Посібник для студентів-хореографів навчальних закладів України I-II рівнів акредитації (видання друге, виправлене та доповнене). – Львів: Сполом, 2007. – 72 с.
50. Голдрич О. Хореографія: Посібник з основ хореографічного мистецтва та композиції танцю. – Львів: Край, 2003. – 160 с.
51. Голдрич О. Хореографія: Посібник з основ хореографічного мистецтва та композиції танцю. – вид. друге, доповнене. – Львів: СПОЛОМ, 2006. – 172 с.
52. Дереворіз О. Танцювальний гурток. – Тернопіль-Харків: Вид-во «Ранок», 2009. – 80 с.
53. Забрєдовський С. Г. Методика роботи з хореографічним колективом : навч. посіб. / С. Г. Забрєдовський. – Київ : НАКККіМ, 2011. – 188 с.
54. Забрєдовський С. Г. Методика роботи з хореографічним колективом : навч. посіб. / С. Г. Забрєдовський. – Київ : НАКККіМ, 2010. – 135 с.
55. Зубатов С. Л. Методика роботи з хореографічним колективом : навч. посіб. – Київ: ІПК ПК, 1997. – 100 с.
56. Зубатов С. Л. Стилї викладання в хореографії. навч. посіб. – Київ: Видавництво Ліра-К, 2019. – 92 с.
57. Колногузенко Б. Н. Гастроли – путь к познанию (Мой Париж). – Харьков: Харьковський обласний центр народного творчества, 2007. – 100 с.
58. Кукликовська Н.Г., Хаймович П. І. Музично-ритмічні рухи в дитячому садку. – Київ : Радянська Україна, 1963. – 368 с.
59. Лавров Ф. І. Посібник по збиранню народно-поетичної творчості / Ф. І. Лавров. – Київ : Державне учбово-педагогічне видавництво «Радянська школа», 1951. – 32 с.
60. Макшанцева Є. Ігри та розваги в дитячому садку / Є. Макшанцева. – Київ : Музична Україна, 1974. – 192 с.
61. Мартиненко О. В. Теорія та методика роботи з дитячим хореографічним колективом (дошкільний вік) : навчальний посібник для студентів напряму підготовки 6.020202 Хореографія* / Олена Володимирівна Мартиненко. – Бердянськ : БДПУ, 2014. – 301 с.
62. Мартиненко О.В. Методика роботи з дітьми старшого дошкільного віку. / Олена Володимирівна Мартиненко. – Бердянськ : Видавець Трачук О.В., 2010. – 156 с.
63. Мартиненко О.В. Методика роботи з хореографічним колективом: теорія і практика / Олена Володимирівна Мартиненко. – Мелітополь : Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2020. – 390 с.
64. Мартиненко О.В. Теорія та методика роботи з дитячим хореографічним колективом : навчальний посібник. / Олена Володимирівна Мартиненко. – Донецьк : ЛАНДОН-XXI, 2012. – 232 с.
65. Методичний порадник з позашкільної освіти та виховання творчої молоді. – Львів: Край, 2009. – 304 с.
66. Методичний путівник керівника гуртка сучасної школи та позашкільля (Частина 1) / уклад. С. Б. Пітко – Львів : ЛОІППО, 2019. – 35 с.

67. Навчальні програм з хореографічного мистецтва для позашкільних навчальних закладів [Текст] зб. програм / уклад. Вартовник В.О. – Львів : СПОЛОМ, 2013. – 140 с.
68. Навчальні програми для позашкільних навчальних закладів / упоряд. О. А. Артеменко, О. О. Колонькова, А. П. Тараканова. – Київ : Шкільний світ, 2012. – 128 с. – (Бібліотека «Шкільного світу»).
69. Орієнтовні навчальні програми та методичні рекомендації з хореографії (з досвіду роботи школи народного танцю „Серпанок” Центру творчості дітей та юнацтва Галичини) / Автори В. Вартовник, Л. Архангельська, Н. Бондарчук, О. Копильчаки, О. Тузьяк. – Львів: Край, 2008. – 172 с.
70. Орієнтовні навчальні програми та методичні рекомендації з класичних та естрадних видів мистецтва / Методичний посібник. – Львів: Край, 2009. – 168 с.
71. Орієнтовні навчальні програми та методичні рекомендації зі спортивно-туристичної та фізкультурної роботи. Методичний посібник / В. Волков, О. Артеменко, Т. Білошицький, А. Таранова, Л. Демченко, О. Дуднікова, О. Плахотнюк, О. Єсіпова, О. Колб, Р. Гоголь, Л. Осадців, Ю. Борейко. – Львів : ЦТДЮГ, 2014. – 320 с.
72. Орієнтовні навчальні програми та методичні рекомендації педагогів та методистів відділу театрального мистецтва та хореографії ЦТДЮГ / методичний посібник. Автори: В. Собецький, Г. Капраль, М. Романів, Л. Бабенкова, В. Соломіна, Н. Парфенюк, М. Семьонова, Л. Бардачевська. Львів: Край, 2008. – 192 с.
73. Пикард А. Балет. Нарративы балетного тела. Боль, удовольствие, совершенство в воплощении идеала / А. Пикард. – Харьков : Гуманитарный Центр, 2018. – 212 с.
74. Плахотнюк О. А. Основи хореографії / Програма для вищих навчальних закладів культури і мистецтв I-II рівня акредитації. Спеціалізація “Народне пісенне мистецтво”. – Київ: Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв, 2006 – 20 с.
75. Плахотнюк О. А. Основи хореографії / Програма для вищих навчальних закладів культури і мистецтв I-II рівня акредитації. Спеціалізація “Видовищно-театральні заходи”. – Київ: Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв, 2006 – 24 с.
76. Позашкілья. Комплекс програм мистецького спрямування / упоряд. О. А. Комаровська, О. О. Колонькова, О. В. Калюжна. – Київ : Шк. світ, 2013. – 64 с.
77. Позашкільна освіта (збірник матеріалів). – Львів, 2006. – 143 с.
78. Програма роботи ансамблю танцю будинку і палацу піонерів / В. Соболев. упоряд. А. Тараканова. – Київ : Радянська школа, 1969. – 32 с.
79. Програма хореографічного навчання дітей у підготовчих групах ансамблів танцювальних шкіл та позашкільних закладів республіки / упоряд. А. Тараканова. – Київ : РУМК Міносвіти УРСР, 1985. – 23 с.
80. Програми факультативних курсів та курсів за вибором для спеціальних загальноосвітніх шкіл музичного профілю / Упоряд. О. В. Корнілова, О. В. Гайдамака. – Харків: Видавництво «Ранок», 2009. – 192 с.

81. Програми школи народного танцю Рівненського міського Палацу дітей та молоді / Укладачі Баюн О. Ю., Бунь Б. С., Віюк Н. В., Груньова Л. П., Матушок І. В., Полякова Ю. І., Ризванюк О. О. – Рівне: Волинські обереги, 2003. – 68 с.
82. Програмне забезпечення фахової підготовки з дисциплін хореографічного циклу для професійної підготовки майбутніх вчителів хореографії за спеціальність. 014 Середня освіта Хореографія у вищих педагогічних навчальних закладах / уклад. Л. Андрощук, О. Балдинюк, О. Бикова – Умань : ВПЦ «Візаві», 2017. – 142 с.
83. Розвиток художньо-естетичного світогляду майбутніх учителів хореографії та основі інтегративного підходу : колективна монографія / Н.С. Кривунь, К. О. Ірдиненко, О. В. Мартиненко, О. А. Плахотнюк, Л. М. Савчин, [та ін.] / за заг. ред. О. В. Мартиненко. – Бердянськ : Видавець Ткачук О. В., 2016. – 256 с.
84. Роль сприйняття мистецтва у формуванні особистості та суспільного етосу = Rola odbioru sztuki w formacji osoby a etos społeczny – Львів , Rzeszow, 2014. –208 с.
85. Ростовська Ю. Методика викладання хореографії шкільних та позашкільних закладах: навч. посіб. / Ю. Ростовська. – Нижин : НДУ ім. М. Гоголя, 2016. – 230 с.
86. Ростовська Ю. Формування педагогічних переконань майбутніх учителів хореографії : монографія / Ю. Ростовська. – Нижин : НДУ ім. М. Гоголя, 2016. – 106 с.
87. Русул І.В. Русул М. І. За кулісами театру танцю «В гостях у казки». – Кіровоград : Центрально-Укр. видавництво, 2007. – 232 с.
88. Савчин Л.М., Годовський В.М. Методика роботи з хореографічним колективом: Навчально-методичний посібник для студентів спеціальності «Хореографія» / [Савчин Л.М., Годовський В.М.]. – Рівне: Овід, 2012. – 352 с.
89. Сердюк Т.І. Художньо-естетична школа майбутніх учителів хореографії – формування досвіду / Т. І. Сердюк. – Донецьк : ЛАНДОН-ХХІ, 2014. – 273 с.
90. Слобожан В. П. Хореографія дошкільнят: методика організації навчально-тренувальних знань. / Віктор Петрович Слобожан. – Львів : ЦТДЮГ, 2013 – 76 с. ; іл.
91. Солощенко В. М. Розвиток хореографічної освіти в німецькомовних країнах (XX – початку ХХІ ст.) / В. М. Солощенко, І. О. Ткаченко. – Суми : ФОП Цьома С. П., 2019. – 192 с.
92. Танцювальний гурток в клубі. Посібник. – Київ : Мистецтво, 1964. – 134 с.
93. Тараканова А. П. Танцюйте з нами. Навчально-методичний посібник для вчителів хореографії (1 – 4 кл) і керівників хореографічних гуртків (початковий рівень) загальноосвітніх і позашкільних навчальних закладів. – Вінниця: Нова книга, 2010. – 160 с.
94. Теорія і практика викладання фахових дисциплін : Збірник науково-методичних праць кафедри народної хореографії КНУКіМ. – Київ : ТОВ «Видавничий будинок «Аванпост-Прим», 2014 . – 216 с.

95. Терещенко Н. В. Естетичне виховання старшокласників засобами бальної хореографії.: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : 13.00.07 – Теорія і методика викладання / Наталя Віталіївна Терещенко – Київ, 2019. – 23 с.

96. Тестові контрольні кваліфікаційні завдання: Спеціальності “Народна художня творчість”, кваліфікація “Керівник ансамблю народного танцю, викладач фахових дисциплін”. – Рівне: РДК, 1996. – 18 с.

97. У вихорі танцю : методичний посібник / А. Коротков, В. Похиленко, В. Короткова, та ін. – Кіровоград, 2014. – 192 с.

98. Удовіченко В. Хореографія в дошкільному навчальному закладі. Парціальна програма / В. Удовіченко, Т. Сиротенко, Н. Кугаєнко. – Харків : Ранок, 2014. – 80 с.

99. Хореографічні нариси ХХІ століття: полі аспектний навчально-методичний абрис : навч.-метод. посіб. / Л. Маркевич, Л. Волошина, Р. Горбачук, О. Гордееєва, Л. Зань, В. Пуйова, С. Рябченко, А. Самохвалова, В. Ширгер. – Рівне : О. Зень, 2021. – 639 с.

100. Хореографічно-педагогічна освіта: теорія і практика : монографія / Г. Ніколаї, Д. Бермудес, Ю. Горських та ін. [за заг. ред. д-ра пед. наук Г. Ніколаї]. – Суми : ФОП Цьома С. П., 2017. – 592 с.

101. Шалапа С. В., Корисько Н. М. Методика роботи з хореографічним колективом : підручник / С. В. Шалапа, Н. М. Корисько. – Ч. 1. – Київ : НАКККІМ, 2015. – 220 с.

102. Шалапа С. В., Корисько Н. М. Методика роботи з хореографічним колективом : підручник / С. В. Шалапа, Н. М. Корисько. – Ч. 2. – Київ : НАКККІМ, 2015. – 252 с.

103. Шевчук А. С. Дитяча хореографія : навч.-метод. посібник / А. С. Шевчук. – 3-те вид. зі змін. та доповн. – Тернопіль : Мандрівець, 2016. – 288 с.

Інтернет ресурси

104. Folk dance UBT Premiera ЛНУ ім. І. Франка – ULR : <https://www.facebook.com/watch/?v=1363055984077200m>

105. Культурно мистецькі заклади Львова – ULR : <https://list.in.ua/%D0%9B%D1%8C%D0%B2%D1%96%D0%B2/%D0%9A%D1%83%D0%BB%D1%8C%D1%82%D1%83%D1%80%D0%BD%D1%96-%D0%B7%D0%B0%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4%D0%B8>

106. Львівська національна опера – ULR : <https://opera.lviv.ua/>

107. Львівський академічний драматичний театр імені Лесі Українки – ULR : <https://teatrlesi.lviv.ua/>

108. Львівський державний цирк – ULR : <http://www.lvivcirk.com/>

109. Національний драматичний театр імені Марії Заньковецької – ULR : <https://www.zankovetska.com.ua/>

110. Палац залізничників – ULR : https://roks-lviv.business.site/?utm_source=gmb&utm_medium=referral

111. Палац ім. Г. Хоткевича – ULR : <https://khpc.com.ua/>

112. Танцювальні студії, ансамблі Львів – ULR : <https://infomisto.com/uk/lviv/catalog/tancyuvalni-studii-ansambli/>

113. Театри Львова. – ULR : <https://lviv.kontramarka.ua/uk/theatre>

114. Центр творчості дітей та юнацтва Галичини: ЦТДЮГ ... – ULR : <https://ctdug.lviv.ua/>